

ment en compres immobiliàries de la Costa del Sol. Una costa on, paradoxalment, s'han establert molts més ciutadans alemanys que àrabs i un gegantesc capital germànic. Un grup lligat a Jerusalem ja és propietari d'importants terrenys a Isla Cristina, on pretenen alçar «una altra Venècia». Els andalusos-islamistes diuen ja que la seua terra és «la segona zona mundial del sionisme».

Els bancs han facilitat aquesta arribada de diners d'Orient i d'Occident. En primer lloc hi ha **Banco Atlàntico** —capital majoritari de l'**Arab Banking Corporation ABC**, i primer

que tingué una central en un país de l'Islam—, **Banco Arabe-Espanol** —propietari de **Banco de la Exportación**— i l'**Hispano-Saudí**.

El 1987 les inversions estrangeres a l'Estat espanyol es duplicaren. Catalunya va atraure el major capital inversor, amb 238.000 milions de pessetes. La presència de Torras-Hostench-KIO fou l'imant. Després de Madrid, els inversors es centraren a Andalusia, Euskadi, Balears, Canàries, Rioja i les dues Castelles. «Aquest país és el millor lloc per enriquir-se fàcilment i ràpidament», havia dit el ministre d'Economia **Carlos Solchaga**. □

280.000 ANDALUSOS AL PAÍS VALENCIÀ

Com deixar de ser manobres

Volen eixir del barris del cinturó industrial de les grans ciutats, deixar de ser manobres i minyones, integrar-se en el país que van triar per no passar fam. No obstant, el nivell d'integració encara no és suficient.

Tona Català

La gran aflluència d'immigrants en els últims anys ha dut al País Valencià un canvi, no sols quantitatiu sinó també qualitatiu, de l'ambient social i cultural.

En algunes zones, l'antiga societat valenciana s'ha convertit en minoritària i ha de conviure ara amb una altra que ha vingut de fora. Els immigrants solen tenir una escassa qualificació laboral, la qual cosa explica l'elevat nombre de manobres i minyones; parlen castellà i tenen un nivell cultural molt baix. La gran majoria no segueix els estudis després de complir els 14 anys.

La comunitat andalusos al País Valencià supera les 280.000 persones, 120.000 de les quals es troben agrupades en l'àrea metropolitana de la ciutat de València. Molts d'aquests andalusos continuen vinculats a la seua terra d'origen mitjançant associacions com la «Casa de Andalusia». Les entitats en qüestió es veuen molt afavorides per la política de subvencions que dirigeix la Junta de Andalusia i que potencia la creació de guetos folklòricoculturals. Amb aquesta mena de nuclis aïllats, no es concep una política d'integració de la societat andalusos en la societat valenciana; en canvi, sí que s'aconsegueix una desconexió cultural cada vegada més alarmant. Els guetos també funcionen entre les mateixes organitzacions, ja que les relacions en-

La penetració cultural del fenomen andalusos continua fent-se a través dels circuits comercials.

tre les diferents entitats andalusos dins el País Valencià són pràcticament inexistents.

Darrerament s'ha produït en l'àrea metropolitana de València una gran mobilització per part de la comunitat andalusos. S'ha passat de tres entitats culturals a setze en cosa de tres anys. La raó: «Ens sentim agredits», segons els representants de les cases d'Andalusia.

A Alacant la presència andalusos és menor perquè la població immigrant és fonamentalment fluctuant. Hi ha quatre cases andalusos.

A les terres de Castelló, la integració de la societat andalusos és molt forta, concretament a Vila-real, amb una

casa d'Andalusia on thothom parla català.

D'altra banda, la penetració cultural del fenomen andalusos continua realitzant-se a través dels circuits comercials. La imatge franquista de palmes i *faraloes*, s'ha seguit potenciant des de les institucions que ara governa l'esquerra. Hi ha alguna influència aràbigos-andalusos en la música d'Al Tall, o Maria del Mar Bonet, però l'acostament més real de la cultura musical andalusos sempre l'ha impedit la Junta de Andalusia. D'altra banda, hi ha un sector de la societat valenciana que afavoreix la política cultural que du a terme la Junta de Andalusia. Un exemple: fa poc la Junta Central Fallera va donar el vist-i-plau perquè s'editaren quatre discos de sevillanes amb temàtica fallera.

Però, ¿què passa si parlem de política?, ¿quin és el paper que juguen els andalusos dins l'espectre polític valencià? Segurament un paper molt important.

Entre la gent que actualment té al-

guna classe de poder caldria distingir dos grups. D'una banda, tenim els andalusos que continuen vinculats a Andalusia mitjançant aquestes cases folklòricoculturals completament allunyades de la realitat valenciana: Isabel Bozzano, secretària personal del conseller de Cultura, Cebrià Ciscar. Diuen que és la Conselleria de Cultura personificada, qualsevol tema relacionat amb el conseller passa primer per les seves mans. Braulio Fernández; secretari personal del president de les Corts Valencianes, Antoni Garcia Miralles. També ha estat secretari del PSPV-PSOE en una agrupació de la Ciutat de València. Rafael Marín: alcalde de Torrent durant dues legislatu-

L'associacionisme andalús creix al País Valencià

Manuel García Aguilera*

«**C**al cercar una nova formulació de la política migratòria que deixi definitivament la falsa disjuntiva entre assimilació o retorn i que finalment ens porte a una política d'integració que valore la cultura d'origen dels emigrants, s'ohlide de velles concepcions xovinistes i òbriga el camí a una nova concepció pluricultural i moderna de les societats europees».

Aquesta teoria, que jo sàpiga, la defensa la Direcció General d'Emigració de la Junta d'Andalusia des de 1982, quan tan sols existien al País Valencià set entitats andaluses. El 1985 pujaren a deu les entitats d'aquestes característiques i en un informe elaborat pel Departament de Sociologia de la Universitat de València per a la Conselleria de Cultura de la Generalitat valenciana es deia: «Pel que fa a l'anàlisi de la competència comunicativa, segons l'origen del naixement, s'observa un cert grau d'assimilació lingüística en els grups immigrants, on destaca el fet que el grau de sesquilingüisme és superior al dels autòctons castellanoparlants»... «Cal destacar que hi ha un exponent clar d'una actitud receptiva positiva...»

Tot i així l'associacionisme andalús no ha deixat de créixer i de les deu associacions existents al 1985, s'ha passat a 26 el 1988 i la tendència està en aquests moments a l'alça, fonamentalment a l'àrea metropolitana de València, com també la proliferació de tablaos flamencos, pubs, etc.

La Direcció General d'Emigració de la Junta d'Andalusia s'ha limitat a potenciar d'una manera o altra l'asso-

ciacionisme andalús sense desenvolupar un política integradora al País Valencià i potenciant en la major part dels casos les entitats més folklòriques i ancorades en el passat, tal com la Casa d'Andalusia o grups semblants, en detriment del suport que haurien de donar a manifestacions integradores i avantguardistes tal com la Trobada de Música de la Mediterrània, grups musicals com Salpicao i entitats sòcio-culturals andaluses, que estan desenvolupant a hores d'ara una autèntica política de participació en pro d'un veritable intercanvi cultural entre les dues comunitats, per molt inversemblant que sembla.

D'altra banda, la Conselleria de Cultura de la Generalitat valenciana no ha desenvolupat tampoc una política integradora amb la immigració; s'ha limitat a ser tan sols comparsa de la Junta d'Andalusia o element marginador dels col·lectius andalusos.

Així, doncs, si no s'atura l'augment de l'associacionisme andalús i no es defineix cap política integradora real per part de les dues comunitats, difícilment ens trobarem amb una solució clara, ans al contrari, hi haurà un greu problema de gueto que comença a notar-se dins la joventut (cal no oblidar que la major part de les associacions compten amb quadre de ball compost sobretot per xicots i xicotes de 7 a 19 anys) amb un greu perill de desintegració a nivell social.

* Ex-president de l'Associació Cultural Andalusia d'Alfàfar
Coordinador de les IV Jornades Culturals Andalusos

res. Ara treballa a la Diputació de València encara que continua controlant la situació política a Torrent. José Amador: ben situat políticament, no compta, però, amb gaire estima en cercles andalusos.

També hi ha andalusos amb poder i completament integrats en la societat valenciana, són els andalusos «apàtrides» com ells mateixos es defineixen, entre els quals: Carmen Arjona, regidora a l'Ajuntament de València per Esquerra Unida-Unitat del Poble Valencià; Antoni Montalban, secretari general de CC.OO. al País Valencià; Antoni Lozano, secretari del grup EU-UPV a l'Ajuntament de València; Manuel Pedrejas, està al Secretariat del PCPV i porta l'àrea de finances; Alfredo García, treballa a l'Acció Sindical de Castelló i està al Comitè Central del PCPV; Pere Brígido, secretari general de CC.OO. a la comarca de la Costera.

No hi són tots per descomptat, n'hi ha més, sobretot als partits d'esquerres i sindicats. Un militant de CC.OO. ha assegurat a EL TEMPS que sense els andalusos la meitat dels partits i sindicats valencians quedarien completament deserts. □

ENTRE EL FOLKLORE I LA INTEGRACIÓ

Catalunya: ¿la província que fa nou?

L'associacionisme andalús a Catalunya és un fet recent. Ha nascut amb la crisi i la recuperació de la democràcia. Centrat sobretot en el camp de la cultura, ha evitat, de moment, tota temptació política.

Ramon Aymerich

Primera va ser el pare. Amb el farcell a l'esquena, arribava a l'estació de França. A la butxaca, un tros de paper amb la direcció d'algun familiar o amic. Després venia la família i la definitiva instal·lació en els barris perifèrics del cinturó industrial barceloní. Eren els feliços seixanta: el país feia olor de turisme i sis-cents. Quasi tots acabaren a la construcció, la indústria de l'automòbil o al tèxtil. Des-

DOMÈNEC UMBERT

García Prieto i Joaquim Ferrer.